

YUVAMIZ MERHAMET OCAĞI OLSUN

يَنْفَكُرُونَ لِقَوْمٍ لَّآيَاتٍ ذَٰلِكَ فِي إِنَّ وَرَحْمَةً مَّوَدَّةً بَيْنَكُمْ وَجَعَلَ إِلَيْهَا لِتَسْكُنُوا أَرْوَاجًا أَنْفُسِكُمْ مِنْ لَكُمْ خَلَقَ أَنْ آيَاتِهِ وَمَنْ

“Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O’nun (varlığının ve kudretinin) delillerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır.” (Rum,21)

Kıymetli mü’min kardeşlerim;

Kur’an, ailenin temeline meveddet ve rahmet kelimelerini yerleştirir. Meveddet; sevgidir, muhabbettir, aşktır. Rahmet ise merhamettir, şefkattir, nezakettir.

Sevgi ve merhamet eşleri birbirine bağlayan en kıymetli duygulardandır. Sevmek merhametli olmayı gerektirir, merhamet sevgiyle katmerleşir. Merhamet buyurgan ve sert bir tavır, güç gösterisini, bencilliği bir kenara bırakıp, samimi ve fedakâr olmaktır. Hayatın her anında merhameti kuşanmaktır. Rahmeti kuşanan eşler birbirlerini incitmekten ve şiddeti içerecek her türlü tavır ve davranıştan uzak durur.

لَأَهْلِي خَيْرٌ كُمْ وَأَنَا ، لَأَهْلِهِ خَيْرٌ كُمْ خَيْرٌ كُمْ

Peygamber Efendimiz diyor ki, “Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanınızım.” (Tirmizî, Menâkıb, 63)

Ailesine karşı son derece sevgi ve şefkatle yaklaşan rahmet peygamberimizin ümmeti olan bizlere hiç şiddet ve hiddet yakıştır mı?

Değerli kardeşlerim, ilahi bir armağan olan sevgi ve merhametin evlilikte kalıcı olması, eşlerin karşılıklı sorumluluk almasına bağlıdır. Biri sevginin tüm dillerini kullanırken diğeri buna sağır kalıyorsa, biri merhametle muamelede bulunurken, diğeri gaddarlığı yeğliyorsa evliliği ayakta tutan mucizevi etki olan sevgi ve merhamet nasıl kalıcı olabilir ki?

Bildiğimiz gibi Allah, Rahmân ve Rahîm'dir. İnsanlarda ve bütün canlılarda bulunan acıma ve merhamet duygusu da Allah'ın Rahmân sıfatından gelmektedir. Efendimiz şöyle ifade buyurmuştur:

لَا شَاكَ أَنْ الشَّفَقَةَ هِيَ الشُّعُورَ بِالرَّحْمَةِ مِنَ الرَّحْمِ

“Şüphesiz acıma, merhamet duygusu Rahman’dan bir cüzdür.” (Buhari, Edep, 13. / Tirmizi, Birr, 16)

Yine meşhur bir hadîs-i kudsî de,

“Şüphesiz rahmetim gazabımdan öne geçmiştir.” (Buhari, tevhid,22) buyuruyor.

Değerli dinleyenler;

Asırlar boyunca Allah’ın elçileri insanlığı şefkate ve adalete davet ederken, bazıları ısrarla zalimliği tercih etti. Peygamber’in merhamet yüklü mesajı dünyaya yayılırken, bugün bile hala şiddet hayatlarımızdan silinemedi.

Şiddet kıtalar dolaşiyor. İnsanın bizzat kendisine uyguladığı fiziksel ve duygusal şiddetten başlayıp, oradan aileye sığıyor. Hâlbuki “şiddet” kelimesinin kurduğu en kötü tamlama “aile” kelimesi ile yan yana geldiğinde oluşuyor. “Aile içi şiddet”...Ne acı bir ifade! Aslında şiddet kesinlikle aileyle beraber anılmaması gereken bir kelime değil mi? Çünkü biz, Kuran’ı Kerim’in ifadesiyle birbirimizle huzur bulalım diye (Rum, 30/21), eşlerimiz elbisemiz olsun (Bakara, 27/87), birbirimizi iyiliğe yöneltilim, kötülüklerden uzak turalım (Tevbe, 9/71) diye aile kuruyoruz. Birer elbise (Bakara 2/87) gibi bir birimizi maddi ve manevi

kötülüklerden koruyalım, karşılık beklemezsiniz destekleyelim, bütünleyelim, kusurlarımızı örtelim... İşte bizler bu duygularla kuruyoruz yuvalarımızı...

Peki, temeli sevgi ve saygı ile atılan böyle bir çatı altında nasıl şiddet yer bulabilir? Hele de sünnetini baş tacı ettiğimiz Peygamberimiz, **“Kıyamette en ağır azap görecekler, insanlara en çok işkence edenlerdir.”** (İbn Hanbel, 4,90) buyurmuşken...

Aile içi şiddet denildiğinde ilk akla gelen kadının kocasından şiddet görmesi oluyor. Oysa bu şiddetin sadece bir türü. Aile içinde çocuklar da şiddet odağı olabiliyor. Dahası çocuklar ailedeki bütün yetişkinlerden, hatta dayı ve amca gibi yakın akrabadan şiddet görebiliyor.

Ve yaşlılar...

Onlarda bin bir emekle büyüttükleri evlatlarından ya da torunlarından ahir ömürlerinde çok kötü muamele ve şiddete maruz kalabiliyor maalesef!

Aile içi şiddet denilince en son akla belki de erkekler geliyor. Çoğu zaman karşılaştığımız bazı olaylar gösteriyor ki, psikolojik ve ekonomik baskıyla erkeklerinde şiddete maruz kalabiliyorlar.

Eşimize hayat arkadaşı diyoruz. Evlilik ilişkisindeki bağı latif bir dille anlatan ne sıcak bir ifade! Arkadaş; yalnızlığa, tehlikeye, saldırıya karşı insanın sırtını yaslayıp kendini güvenceye aldığı kimsedir. Söz konusu olan hayat arkadaşı olunca, bu özellikler daha bir önem kazanıyor. Allah ömür verdiği müddetçe birbirini koruyup kollayacak destekleyip göz aydınlığı kılacak bir arkadaşlık...

Sevgili peygamberimiz, **“Kadınlar, erkeklerle birlikte bir bütünü tamamlayan diğer yandır.”** buyuruyor. (Ebu Davud, Taharet, 94) Ancak eşler arasında ki ilişki, birbirini tamamlayan bir arkadaşlık ilişkisi olmaktan çıkıp güç ilişkisine dönüşürse, güven zedeleniyor. Unutulmamalı ki; eşler birbirine rakip değil sırdaş olmalı ve fiziksel olarak erkekte güçsüz yaratılmış olan kadın, erkeğin gücünü ispatlama imkânı olarak görülmemeli. Allah Resulünün (sav) **“Allah’ın hanım kullarına vurmayın... Hanımlarını döven adamların sizin hayırlınız olduğunu sanmayın!”** (Ebu Davud, Nikâh, 41-42) emrini her daim aklımızda tutalım.

Anne baba olmak, dünyaya yavrusunu en doğru, en güzel şekilde hazırlamaktır aslında. Bu sebeple çocuklarımızın eğitimine çok ehemmiyet veririz. Ancak ne yazık ki kimi zaman eğitim için verilen emeklere hatalar karışır. Özellikle çocuklara uygulana şiddetin gerekçelerinin başında eğitim gelmektedir. Kimilerinin zannettiğine göre **“Dayak cennetten çıkmıştır”, “kızını dövmeven dizini döver”...**

Çocuğun eğitimi için atılan tokatlar, söylenen hakaretler, sıkılan bir yumruk ve yükseltilen ses tonunun, onun iyiliği düşünülerek yapıldığını düşünülen ebeveynler maalesef bunları şiddet olarak kabul etmiyor. Hâlbuki bütün bunlar körpe yüreklerde ne derin izler bırakır. Hele de başkalarının yanında yapılan istihzâlar..!

Eğitime şiddet bulaştırmak eğitimin bir gerekliliği değil, yetişkinlerin öfkesinin, aceleciliğinin, eğitim yöntemleri ve çocuğun ruh dünyası konusunda ki bilgisizliğinin, çocukla iletişim kurmadaki başarısızlığının bir sonucudur.

Peki, kızmak şiddete bahane olabilir mi?

Birçoğumuzun özellikle çocuklarımıza uyguladığımız şiddetin sebebi olarak gösterdiğimiz öfkemizi kontrol altına almak için çaba sarf ediyor muyuz acaba? Öfkemizi şiddete dönüştürmemizin sebebi, kendimizi karşıımızdakinden daha güçlü hissetmemiz olabilir mi? Belki de çocuklarımıza uyguladığımız şiddetin sebebi, kendimizi çocuğun sahibi zannetmemizdir!

Fakat aklımızdan çıkarmamız gerek bir şey var. O da çocuğun **“Allah’ın emaneti”** olduğudur. Eşsiz bir nimet, nadide bir emanet... Dolayısıyla anne baba olarak bizler onun üzerine her türlü tasarruf hakkına sahip olmadığımızı, emanetin sahibine bir gün hesap vereceğimizi unutmamalıyız.

“Ömrün son demi, son baharı” olarak tanımlanan yaşlılıkta dengeler değişmiş, kendi ihtiyaçlarını karşılayamama, sosyal hayattan kopma, zihinsel olarak gerileme gibi problemlerle yüz yüze kalındığı

dönem olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani bir nevi çocukluğa dönüştür bu dönem. Artık bizleri saran kolların bizler tarafından sarılmaya, bir dönem bizden eksik etmedikleri sevgi, şefkat ve hoşgörüyü bizim onlara sunmamız gerektiği dönem... Yani artık anne babanın hakkı, çocuğun sorumluluğu daha fazladır. Bu sorumluluğu yüce rabbimiz şöyle açıklıyor;

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا {23} وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا
رَبَّيَانِي صَغِيرًا {24}

“Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara öf bile deme! Onları azarlama! İkisine de gönül alıcı güzel sözler söyle.

Onlara merhametle ve alçak gönüllülükle kol kanat ger. "Rabbim! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse şimdi sen de onlara merhamet /göster" diyerek dua et.” (İsra, 17/23-24)

Böyle bir ölçüden sonra bırakın anne babaya fiziksel şiddet uygulamayı, onları azarlamak ya da bıkkınlıkla “öf” demek için bile geçerli mazeretimiz olmadığı açıktır. Onların bizim üzerimizdeki emeklerini bir an bile unutmadan sevgi, saygı ve hoşgörüyü muamelede bulunarak onlara ‘yük olma’ duygusunu onlara asla yaşatmayalım. Anne veya babasının yaşlılık dönemine yetiştiği halde gönüllerini hoş tutmayı, onlara hizmet ederek Allah’ın rızasını kazanma fırsatını kaçıranı, Peygamberimiz (s.a.v)’in **“Burnu yere sürtülsün”** (Müslim, Birr, 9) diyerek kınadığını unutmayalım.

İnsan, merhameti anne kucağında tadar. Anne ve babasını izleyerek, onun sözlerini dinleyip davranışlarını örnek alarak büyür. Şefkatle de şiddetle de çok küçük yaşlardan itibaren tanışır. Belki başta söylediğimiz sözü tekrarlamamızın zamanıdır. Şiddet kelimesinin kesinlikle uğramaması gerek tek yer ailedir. Zira Allah (c.c), ailenin yapın taşı olarak eşer arasında sevgi ve merhamet var etmiştir.

Unutmayalım ki, Allah’ın merhametime mazhar olmanın en etkili yollarından biri, insanlara merhamet etmektir. Peygamber Efendimiz bu gerçeği şöyle dile getirir;

“İnsanlara merhamet etmeyene Allah’ta merhamet etmez” (Buhari, Tevhîd, 2)

Hele de bu insanlar, eşimiz, çocuklarımız, aile büyüklerimiz ise...

Erzincan İl Müftülüğü

23.10.2020

